

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
CZĘŚĆ I WPROWADZENIE DO FINANSÓW	13
Rozdział 1. ISTOTA I FUNKCJE FINANSÓW	15
1.1. Określenie finansów	15
1.2. Funkcje finansów	20
1.3. Teorie finansów	23
Rozdział 2. SYSTEMATYKA ZJAWISK FINANSOWYCH	27
2.1. Systematyka przedmiotowa (funkcjonalna)	27
2.2. Systematyka podmiotowa	32
Rozdział 3. FINANSE BEHAVIORALNE A KLASYCZNA TEORIA FINANSÓW	41
3.1. Homo oeconomicus według klasycznej teorii finansów.....	41
3.1.1. Teoria oczekiwań użyteczności J. von Neumanna i O. Morgensterna	44
3.1.2. Aksjomaty preferencji	46
3.2. Rzeczywiste zachowanie się oraz podejmowanie decyzji w warunkach niepewności	48
3.2.1. Anomalie w kształtowaniu się preferencji	49
3.2.1.1. Efekt pewności	49
3.2.1.2. Efekt odwrócenia	51
3.2.1.3. Efekt izolacji	52
3.2.2. Teoria perspektywy	54
3.2.2.1. Funkcja wartości	54
3.2.2.2. Funkcja wag prawdopodobieństwa	57
3.2.3. Efekt predyspozycji	59

CZĘŚĆ II UCZESTNICY RYNKU FINANSOWEGO	67
Rozdział 4. FINANSE PUBLICZNE	69
4.1. Struktura sektora finansów publicznych	69
4.2. Wydatki publiczne	77
4.3. Dochody publiczne	82
4.4. Racjonalny system podatkowy. Podatki a sprawiedliwość społeczna	93
4.4.1. Miejsce podatków w racjonalnym systemie dochodów publicznych	93
4.4.1.1. Wybór między bezzwrotnymi a zwrotnymi formami gro-	
madzenia dochodów publicznych	94
4.4.1.2. Wybór między podatkami a opłatami	96
4.4.1.3. Wybór między podatkami bezpośrednimi a pośrednimi	98
4.4.2. Podatki a sprawiedliwość społeczna	106
4.4.2.1. Sprawiedliwość społeczna a sprawiedliwość podatkowa	106
4.4.2.2. Sprawiedliwość podatkowa a system podatkowy	109
4.4.2.3. Podatki osobiste i rzeczowe	112
4.4.2.4. Podatki pośrednie a sprawiedliwość rozkładu obciążeń	
podatkowych	116
4.4.2.5. Podatek liniowy	117
4.4.2.6. Ulgi podatkowe jako instrument realizacji polityki społecznej	
.....	119
4.5. Budżet państwa	121
4.6. Fundusze celowe	128
4.7. Finanse samorządu terytorialnego	133
4.7.1. Przesłanki wyodrębnienia finansów samorządu terytorialnego	133
4.7.2. Źródła finansowania zadań samorządu terytorialnego	136
4.7.3. Dochody jednostek samorządu terytorialnego w Polsce	141
4.8. Deficyt budżetowy	144
4.8.1. Równowaga budżetowa i deficyt finansów publicznych	144
4.8.2. Przyczyny i skutki deficytu budżetowego	147
4.8.3. Deficyt budżetowy w Polsce po 1989 r.	153
4.9. Dług publiczny	155
4.9.1. Pojęcie i rodzaje długu publicznego	155
4.9.2. Zaciąganie i obsługa długu publicznego	160
4.9.3. Dług publiczny w Polsce	164
4.10. Fiskalizm w Polsce na tle innych państw	167
Rozdział 5. BANK CENTRALNY I BANKI KOMERCYJNE	190
5.1. Zarys historii bankowości	190
5.2. Zadania banku centralnego	191
5.3. Banki komercyjne	201

5.4. Instrumenty oddziaływania banku centralnego na rynek pieniężny	209
5.4.1. Pośrednie instrumenty polityki pieniężnej	209
5.4.1.1. Polityka rezerw obowiązkowych	209
5.4.1.2. Operacje otwartego rynku	219
5.4.1.3. Transakcje kredytowo-depozytowe	226
5.4.2. Instrumenty bezpośrednie	233
5.4.2.1. Kontrola udzielanych kredytów	234
5.4.2.2. Kontrola poziomu stóp procentowych	237
5.4.2.3. Oddziaływanie poprzez perswazję	238
Rozdział 6. FINANSE UBEZPIECZEŃ GOSPODARCZYCH	240
6.1. Podstawowe zasady działalności ubezpieczeniowej	240
6.2. Analiza otoczenia instytucjonalnego	244
6.3. Klasyfikacja ubezpieczeń	245
6.4. Gospodarka finansowa zakładów ubezpieczeń	254
6.4.1. Przychody zakładu ubezpieczeń	255
6.4.2. Koszty zakładu ubezpieczeń	256
6.4.3. Podstawowe wymagania ustawowe w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej	257
Rozdział 7. FINANSE SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA	261
7.1. Wprowadzenie	261
7.2. Finansowanie systemu ochrony zdrowia w wybranych krajach	262
7.3. Źródła finansowania systemu ochrony zdrowia w Polsce	267
7.3.1. Ubezpieczeniowe finansowanie systemu ochrony zdrowia	268
7.3.1.1. Kasy Chorych	268
7.3.1.2. Narodowy Fundusz Zdrowia	272
7.3.2. Pozaubezpieczeniowe finansowanie systemu ochrony zdrowia	276
7.4. Ocena polskich rozwiązań na tle doświadczeń światowych	278
Rozdział 8. FINANSE UNII EUROPEJSKIEJ	284
8.1. Unia Gospodarcza i Walutowa – wybrane aspekty	284
8.1.1. Przesłanki utworzenia Unii Gospodarczej i Walutowej	284
8.1.2. Koncepcje budowy unii monetarnej do roku 1990	286
8.1.3. Etapy budowania Unii Gospodarczej i Walutowej po roku 1990	293
8.1.4. Perspektywa rozszerzenia UGW o Polskę i pozostałe nowo przyjęte państwa do UE	303
8.2. Budżet Unii Europejskiej	311
8.2.1. Uwagi wstępne	311
8.2.2. Dochody budżetu	316
8.2.3. Wydatki budżetu	320
8.2.4. Rozliczenia Polski z Unią Europejską	327

Rozdział 9. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	330
9.1. Teoria trzech soczewek	330
9.1.1. Wprowadzenie	330
9.1.2. Gestia ekonomiczna	334
9.1.2.1. Zysk operacyjny	334
9.1.2.2. EBIT – <i>earnings before interest and taxes</i>	335
9.1.2.3. Zysk netto	336
9.1.3. Gestia finansowa – rachunek przepływów pieniężnych	336
9.1.4. Gestia majątkowa	337
9.1.4.1. Dźwignia operacyjna. Próg rentowności	338
9.1.4.2. Struktura pasywów – ryzyko finansowe. Dźwignia finansowa.	342
9.1.4.3. Relacje między strukturą majątku i kapitałów. Kapitał obrotowy netto	345
9.2. Mierniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstw	347
9.2.1. Wskaźniki rentowności	348
9.2.2. Wskaźniki płynności	349
9.2.3. Wskaźniki rotacji	351
9.2.4. Wskaźniki wspomagania finansowego	353
Rozdział 10. RYNEK KAPITAŁOWY	354
10.1. Podstawowe pojęcia i podział rynku kapitałowego	354
10.2. Cechy i funkcje rynku kapitałowego	357
10.3. Instytucje rynku kapitałowego	359
10.4. Instrumenty rynku kapitałowego	368
10.5. Giełda papierów wartościowych	379
10.5.1. Definicja i klasyfikacja giełd	379
10.5.2. Historia giełdy w Polsce	379
10.5.3. Uregulowania prawne i organizacja Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie	381
10.6. Warunki kształtowania się rynku kapitałowego w Polsce	386
10.7. Powiązania giełdy papierów wartościowych z gospodarką	391
10.8. Zagrożenia i szanse dla rozwoju rynku kapitałowego w Polsce	393
10.9. Efektywność rynków finansowych w kontekście finansów behawioralnych .	395
10.9.1. Efektywność rynku akcji	395
10.9.2. Anomalie w kształtowaniu się kursów akcji	396
10.9.2.1. Nadreaktywność rynków kapitałowych	398
10.9.2.2. Zjawisko kontynuacji krótko- i średnioterminowych stóp zwrotu	405
10.9.3. Strategia momentum N. Jegadeesha i S. Titmana	409
Bibliografia	413